

ĐỀ LUYỆN TẬP MÔN ĐẠI SỐ GIỮA KỲ 20171 (2017 – 2018)

(Thời gian: 60 phút)

Chú ý: Thí sinh không được sử dụng tài liệu

Câu 1: Lập bảng giá trị chân lý cho mệnh đề: $\overline{(A \rightarrow B)} \wedge \overline{(B \rightarrow C)}$

Câu 2: Cho ánh xạ $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$

$$(x_1; x_2) \rightarrow f(x_1; x_2) = (2x_1 + x_2 - 1, x_1 + 2x_2 + 1)$$

Chứng minh f là đơn ánh

Câu 3: Cho ánh xạ $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$

$$x \rightarrow f(x) = (3x + 1, 3x^2 + x)$$

Cho tập $A = [0, 4) \times (-\infty; \frac{2}{3}]$, xác định $f^{-1}(A)$

Câu 4: Giải phương trình trên trường số phức: $z^{10} - 3z^5 + 2 = 0$

Câu 5: Cho ma trận $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 2 & -1 & -1 \\ -1 & 1 & \frac{1}{3} \end{pmatrix}$, tính A^{-1}

Câu 6: Cho hệ phương trình
$$\begin{cases} x_1 - x_2 + x_3 + x_4 = 2 \\ 2x_1 + x_2 + x_3 + 3x_4 = 7 \\ -3x_1 + 2x_2 - x_3 = -2 \\ 4x_1 - 4x_2 + 3x_3 + (m+3)x_4 = m+6 \end{cases}$$

a) Giải hệ phương trình với $m = 2$

b) Tìm m để hệ phương trình có vô số nghiệm. Khi đó, xác định nghiệm tổng quát của hệ

Câu 7: Cho ánh xạ: $f: X \rightarrow Y$ và ánh xạ $g: Y \rightarrow Z$

Chứng minh rằng:

+) Nếu $g \circ f$ là đơn ánh thì f là đơn ánh.

+) Nếu $g \circ f$ là toàn ánh thì g là toàn ánh.

Câu 8: Tính $\sum_{k=1}^{2n-2} \pi \sin \frac{k\pi}{2n-1}$, với n là số nguyên ≥ 2

Câu 9: Cho 2 ma trận thực A và B vuông cấp n thỏa mãn: $AB - A - B = 0$. Chứng minh: $AB^k = B^k A$ với $\forall k$ nguyên dương

TUẤN TEO TÓP – ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI

LỜI GIẢI CHI TIẾT SẼ GỬI VÀO HÔM SAU – CHÚC CÁC BẠN THI TỐT !!!!!

LỜI GIẢI CHI TIẾT

Câu 1:

A	B	C	$A \rightarrow B$	$\overline{A} \rightarrow \overline{B}$	$B \rightarrow C$	$\overline{B} \rightarrow \overline{C}$	$(A \rightarrow B) \wedge (\overline{B} \rightarrow \overline{C})$
1	1	1	1	0	1	0	0
1	1	0	1	0	0	1	0
1	0	1	0	1	1	0	0

1	0	0	0	1	1	0	0
0	1	1	1	0	1	0	0
0	1	0	1	0	0	1	0
0	0	1	1	0	1	0	0
0	0	0	1	0	1	0	0

Câu 2:

Ta có: $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$

$$(x_1, x_2) \rightarrow f(x_1, x_2) = (2x_1 + x_2 - 1, x_1 + 2x_2 + 1)$$

$$\forall y_1; y_2 \in \mathbb{R}^2 \text{ có } f(x_1, x_2) = f(y_1, y_2)$$

$$\Leftrightarrow (2y_1 + y_2 - 1, y_1 + 2y_2 + 1) = (2x_1 + x_2 - 1, x_1 + 2x_2 + 1)$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 2y_1 + y_2 - 1 = 2x_1 + x_2 - 1 \\ y_1 + 2y_2 + 1 = x_1 + 2x_2 + 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2y_1 + y_2 = 2x_1 + x_2 \\ y_1 + 2y_2 = x_1 + 2x_2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y_1 = x_1 \\ y_2 = x_2 \end{cases} \Leftrightarrow (y_1, y_2) = (x_1, x_2)$$

$\Rightarrow f$ là đơn ánh

Câu 3:

Ta có: $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$

$$x \rightarrow f(x) = (3x + 1, 3x^2 + x)$$

$$f^{-1}(A) = \{x \in \mathbb{R}, f(x) \in A\} = \{x \in \mathbb{R}, (3x + 1, 3x^2 + x) \in A\}$$

$$= \left\{ x \in \mathbb{R}, (3x + 1, 3x^2 + x) \in [0, 4) \times \left(-\infty, \frac{2}{3}\right] \right\}$$

$$= \left\{ x \in \mathbb{R}, \begin{cases} 0 \leq 3x + 1 < 4 \\ 3x^2 + x \leq \frac{2}{3} \end{cases} \right\} = \left\{ x \in \mathbb{R}, \begin{cases} -\frac{1}{3} \leq x < 1 \\ -\frac{2}{3} \leq x \leq \frac{1}{3} \end{cases} \right\} = \left\{ x \in \mathbb{R}, -\frac{1}{3} \leq x \leq \frac{1}{3} \right\}$$

$$\Rightarrow f^{-1}(A) = \left[-\frac{1}{3}, \frac{1}{3}\right]$$

Câu 4:

Giải phương trình: $z^{10} - 3z^5 + 2 = 0$

$$\text{Đặt: } t = z^5 \Rightarrow t^2 - 3t + 2 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} t = 1 \\ t = 2 \end{cases}$$

Với

$$t = 1 \Rightarrow z^5 = 1 = \cos 0 + i \sin 0 \Rightarrow z = \sqrt[5]{\cos 0 + i \sin 0} \Leftrightarrow z = \cos \frac{0 + k2\pi}{5} + i \sin \frac{0 + k2\pi}{5} = \cos \frac{k2\pi}{5} + i \sin \frac{k2\pi}{5} \quad (k = \overline{0, 4})$$

$$+) \quad k = 0 \Rightarrow z_1 = \cos 0 + i \sin 0 = 1$$

$$+) \quad k = 1 \Rightarrow z_2 = \cos \frac{2\pi}{5} + i \sin \frac{2\pi}{5}$$

$$+) \quad k = 2 \Rightarrow z_3 = \cos \frac{4\pi}{5} + i \sin \frac{4\pi}{5}$$

$$+) \quad k = 3 \Rightarrow z_4 = \cos \frac{6\pi}{5} + i \sin \frac{6\pi}{5}$$

$$+) \quad k = 4 \Rightarrow z_5 = \cos \frac{8\pi}{5} + i \sin \frac{8\pi}{5}$$

Với

$$t = 2 \Rightarrow z^5 = 2 = 2(\cos 0 + i \sin 0) \Rightarrow z = \sqrt[5]{2(\cos 0 + i \sin 0)} \\ \Leftrightarrow z = \sqrt[5]{2} \left(\cos \frac{0 + k2\pi}{5} + i \sin \frac{0 + k2\pi}{5} \right) \Leftrightarrow z = \sqrt[5]{2} \left(\cos \frac{k2\pi}{5} + i \sin \frac{k2\pi}{5} \right) \quad (k = \overline{0, 4})$$

$$+) \quad k = 0 \Rightarrow z_6 = \sqrt[5]{2} (\cos 0 + i \sin 0)$$

$$+) \quad k = 1 \Rightarrow z_7 = \sqrt[5]{2} \left(\cos \frac{2\pi}{5} + i \sin \frac{2\pi}{5} \right)$$

$$+) \quad k = 2 \Rightarrow z_8 = \sqrt[5]{2} \left(\cos \frac{4\pi}{5} + i \sin \frac{4\pi}{5} \right)$$

$$+) \quad k = 3 \Rightarrow z_9 = \sqrt[5]{2} \left(\cos \frac{6\pi}{5} + i \sin \frac{6\pi}{5} \right)$$

$$+) \quad k = 4 \Rightarrow z_{10} = \sqrt[5]{2} \left(\cos \frac{8\pi}{5} + i \sin \frac{8\pi}{5} \right)$$

Vậy tập nghiệm của phương trình là $z = \{z_1, z_2, \dots, z_{10}\}$

Câu 5:

$$\begin{aligned}
 \text{Xét } (A|E) &= \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 2 & -1 & -1 & 0 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & 1/3 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1/3 & 1 & 0 & 1 \end{array} \right) \\
 &\rightarrow \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 3 & 0 & 3 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 1/3 & 0 & 0 & 3 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 2 & 1 & 3 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 3 & 0 & 3 \end{array} \right) \\
 \Rightarrow A^{-1} &= \begin{pmatrix} 2 & 1 & 3 \\ 1 & 1 & 3 \\ 3 & 0 & 3 \end{pmatrix}
 \end{aligned}$$

Câu 6:

Xét:

$$\begin{aligned}
 \bar{A} = [A|b] &= \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & -1 & 1 & 1 & 2 \\ 2 & 1 & 1 & 3 & 7 \\ -3 & 2 & -1 & 0 & -2 \\ 4 & -4 & 3 & m+3 & m+6 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & -1 & 1 & 1 & 2 \\ 0 & 3 & -1 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & -1 & m-1 & m-2 \end{array} \right) \\
 &\rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & -1 & 1 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 3 & -1 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & -1 & m-1 & m-2 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & -1 & 1 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & 5 & 10 & 5 \\ 0 & 0 & -1 & m-1 & m-2 \end{array} \right) \\
 &\rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & -1 & 1 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & -1 & m-1 & m-2 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 1 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & -1 & 1 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & -1 & m-1 & m-2 \\ 0 & 0 & 0 & m-1 & m-1 \end{array} \right)
 \end{aligned}$$

$$\text{Với } m=2 \Rightarrow \bar{A} = [A|b] = \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & -1 & 1 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 - x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ -x_2 + 2x_3 + 3x_4 = 4 \\ -x_3 + x_4 = 0 \\ x_4 = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = 1 \\ x_3 = 1 \\ x_4 = 1 \end{cases} \Rightarrow (x_1, x_2, x_3, x_4) = (1, 1, 1, 1)$$

Hệ phương trình vô số nghiệm $\Leftrightarrow r(A) = r(\bar{A}) < 4 \Leftrightarrow m-1=0 \Leftrightarrow m=1$

Khi đó ta có hệ phương trình:
$$\begin{cases} x_1 - x_2 + x_3 + x_4 = 2 \\ -x_2 + 2x_3 + 3x_4 = 4 \\ -x_3 = -1 \\ 0.x_4 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 2t \\ x_2 = 3t - 2 \\ x_3 = 1 \\ x_4 = t \end{cases} \Rightarrow \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} = 2 \begin{pmatrix} t \\ 3 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 \\ -2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

Câu 7:

+) Giả sử f không phải là đơn ánh $\rightarrow \exists x \neq x' : f(x) = f(x') \rightarrow g(f(x)) = g(f(x'))$
hay $g \circ f(x) = g \circ f(x') \rightarrow g \circ f$ không phải là đơn ánh, trái giả thiết. Vậy thì f phải là đơn ánh.

+) Giả sử g không phải là toàn ánh $\rightarrow \exists z \in Z$ mà $z \neq g(y), \forall y \in Y \rightarrow \exists z \in Z$ mà $z \neq g(f(x)), \forall x \in X$ hay $\exists z \in Z: z \neq g \circ f(x), \forall x \in X$ nghĩa là $g \circ f$ không phải là toàn ánh, trái giả thiết. Vậy g phải là toàn ánh

Câu 8:

Cho $\varepsilon = \cos \frac{2\pi}{n} + i \sin \frac{2\pi}{n}$ (chứng minh n số phức khác $0, 1, \varepsilon, \varepsilon^2, \dots, \varepsilon^{n-1}$) đều là nghiệm của phương trình $z^n - 1 = 0$

Xét $\varepsilon_k = \varepsilon^k = \left(\cos \frac{2\pi}{n} + i \sin \frac{2\pi}{n} \right)^k = \cos \frac{k2\pi}{n} + i \sin \frac{k2\pi}{n} \left(k = \overline{0, n-1} \right)$

Ta có: $z = \varepsilon_k$ thì $z^n - 1 = \left(\cos \frac{2k\pi}{n} + i \sin \frac{2k\pi}{n} \right)^n - 1 = \cos 2k\pi + i \sin 2k\pi - 1 = 0$

$\Rightarrow \varepsilon_k$ là nghiệm của phương trình $z^n - 1 = 0$, nhưng phương trình này có bậc là n nên $1, \varepsilon, \varepsilon^2, \dots, \varepsilon^{n-1}$ là mọi nghiệm của phương trình đó

$$z^n - 1 = (z - 1)(z - \varepsilon)(z - \varepsilon^2) \dots (z - \varepsilon^{n-1}) \quad \forall z \in \mathbb{C}$$

$$z^{n-1} + z^{n-2} + \dots + z + 1 = (z - \varepsilon)(z - \varepsilon^2) \dots (z - \varepsilon^{n-1})$$

Chọn $z = 1 \Rightarrow (1 - \varepsilon)(1 - \varepsilon^2) \dots (1 - \varepsilon^{n-1}) = n$

Lấy môđun 2 vế $|1 - \varepsilon| \cdot |1 - \varepsilon^2| \cdot \dots \cdot |1 - \varepsilon^{n-2}| \cdot |1 - \varepsilon^{n-1}| = n$

Vì $1 - \varepsilon^k = 1 - \cos \frac{k2\pi}{n} - i \sin \frac{k2\pi}{n}$ nên

$$|1 - \varepsilon^k| = 2 \sin \frac{k\pi}{n} \Rightarrow \sin \frac{\pi}{n} \cdot \sin \frac{2\pi}{n} \cdot \sin \frac{3\pi}{n} \dots \sin \frac{(n-1)\pi}{n} = \frac{\pi}{2^{n-1}}$$

Thay n bởi $2n - 1$ suy ra yêu cầu bài toán

Câu 9:

Ta có: $AB = A + B \rightarrow (E - A)(E - B) = E$

Ban đầu, chứng minh $B + A - BA = 0 \Leftrightarrow B(E - A) + A = 0$

Nhân 2 vế với $E - B$

$$\Rightarrow B(E - A)(E - B) + A(E - B) = 0 \Rightarrow BE + AE - AB = 0 \text{ (luôn đúng)}$$

$$\Rightarrow B + A - AB = 0 \Rightarrow AB = BA \text{ (Nhân 2 vế với } B^{K-1} \text{)}$$

Ta có: $AB^K = BAB^{K-1} = B(AB)B^{K-2} = \dots = B^K A$

